

Sygn. akt II Ca 428/13

II Cz 386/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Jelenia Góra, dnia 4 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział II Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

PrzewodniczącySSO Wojciech Damaszkowski/spr/

SędziowieSSO Piotr Gregier, SSO Maria Lechowska

ProtokolantSylwia Bańbor - Mężyk

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2013 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J.

przeciwko M. M. i L. M.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej oraz zażalenia pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 27 marca 2013 r., sygn. akt I C 487/12

I. apelację oddala;

II. zażalenie oddala;

III. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanych kwotę 30 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt II Ca 428/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze w sprawie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J. przeciwko M. M. i L. M. o zapłatę kwoty 976 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 sierpnia 2010 r. w punkcie I powództwo oddalił, a w punkcie II zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanych kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy w/w rozstrzygnięcie oparł na podstawie następujących ustaleń faktycznych.

Pozwani są współwłaścicielami działki gruntu numer (...) położonej w S. przy ulicy (...). W latach 2000 - 2009 właścicielem sąsiedniej działki gruntu numer (...) była strona powodowa. W roku 2000 pozwani na działce gruntu numer (...) wybudowali budynek przychodni. W trakcie budowy pozwani wykorzystując mur oporowy znajdujący się na granicy obu działek - lecz nie wkraczający na teren działki numer (...) - wnieśli dodatkowy budynek, który jako podstawę posiadał przedmiotowy mur oporowy naprawiony i podmurowany na zlecenie pozwanych. Również

wykonali drewniane ściany oraz zadaszenie. Jedna ze ścian była murowana. Budynek ten w późniejszym czasie został rozebrany tj. w części drewnianej, natomiast mur oporowy oraz fragment ściany pozostał do dziś.

Strona powodowa konsekwentnie twierdziła, iż pozwani wznosząc budynek dodatkowy przekroczyli granicę ich działki numer (...) i znajduje się on w części na terenie działki numer (...). Pozwani się z tym nie zgadzali.

W dniu 26 października 2009 r. na zlecenie strony powodowej geodeta B. D. wznowiła punkty graniczne pomiędzy działkami gruntu numer (...) i stwierdziła, iż budynek wzniesiony przez pozwanych w większej części znajduje się na działce numer (...) zaś w pozostałej części (powierzchnia około 4 m²) znajdował się na działce numer (...). Powyższe czynności zostały udokumentowane protokołem wznowienia oraz fakturą VAT. Pozwany obecny w trakcie wznowienia nie zgodził się z ustalenia geodety.

Biorąc za podstawę powyższe ustalenia Sąd Rejonowy wskazał, że strona powodowa wywodziła roszczenie z treści art. 415 k.c., zgodnie z którym, kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Deliktu w działaniu pozwanych, strona powodowa upatrywała w wybudowaniu, bez porozumienia w tym zakresie, budynku częściowo posadowionego na działce gruntu numer (...), następnie odmowie zapłaty wynagrodzenia za powyższe, konsekwentnego zarzutu, iż granica nie została przekroczona, co w efekcie spowodowało wdrożenie postępowania geodezyjnego o wznowienie punktów granicznych pomiędzy działkami numer (...). Czynności geodety stwierdziły fakt wkroczenia budynku pozwanych na działkę numer (...) stanowiącą własność strony powodowej, co zdaniem strony powodowej oznacza, że pozwani zobowiązani są do zwrotu kwoty 976 zł wydatkowanej na wykonanie czynności przez geodetę. Strony odmiennie prezentowały w toku procesu przebieg granicy pomiędzy działkami gruntu, co miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia. Strona powodowa twierdziła, że ustalenia geodety B. D. są prawidłowe i strona pozwana powinna zwrócić kwotę 976 zł tytułem wynagrodzenia za czynności geodety. Natomiast świadek R. K. (1) z zawodu architekt, który projektował budowę budynku przychodni, zeznał, iż granica gruntu numer (...) nie została przekroczona. Odwołał się przy tym do mapy sytuacyjnej, która potwierdziła jego ustalenia. W tej sytuacji dla rozstrzygnięcia sporu konieczne było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji na okoliczność ustalenia przebiegu granicy pomiędzy działkami objętymi sporem. Nie mniej jednak strona powodowa, będąc wezwana do uiszczenia zaliczki na poczet opinii biegłego, braku tego nie uzupełniła w wyznaczonym terminie, gdyż uiszcza ją po tym terminie, co skutkowało pominięciem tego dowodu przez Sąd na podstawie art. 130⁴ § 5 k.p.c. W konsekwencji uznał Sąd, że kwestia przekroczenia granicy pozostała nierozstrzygnięta, a wobec nie wykazania przesłanek z art. 415 k.c. powództwo podlegało oddaleniu. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Stawka minimalna wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika w sporze o zapłatę kwoty 976 zł wynosiła 180 zł (§ 6 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz.U. z 2003 r., Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.), a nadto strona pozwana uiszcza kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Powyższe orzeczenie w całości apelacją zaskarżyła strona powodowa, zarzucając:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebraniem materiałem dowodowym, polegającą na tym, że w stanie faktycznym Sąd ustalił, że pozwani budując dodatkowy budynek, poza budynkiem przychodni, wzniesli go w oparciu o mur oporowy, znajdujący się na granicy działek bez przekraczania działek (...), co nastąpiło wbrew zebranym dowodom, w tym w szczególności wbrew treści protokołu wznowienia znaków granicznych sporządzonych przez geodetę B. D.;

2. naruszenie przepisów postępowania, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że kwestia przekroczenia granicy działki nr (...) pozostała nierozstrzygnięta;
- art. 328 § 2 k.p.c. przez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku przyczyn, dla których Sąd zrównał moc dowodową protokołu wznowienia znaków granicznych, zeznań geodety B. D. z zeznaniami świadka R. K. (2) z zasady nie

posiadającego wiedzy niezbędnej do oceny w zakresie przekroczenia lub nie granic działek. Ponadto Sąd nie wskazał przyczyn, dla których pominął dokonania oceny mocy dowodowej notatki sporządzonej przez W. K..

Stawiając powyższe zarzuty strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu zażalenie wniosła strona pozwana, zarzucając:

- naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i nieuwzględnienie wniosku pozwanych o zasądzenie na ich rzecz kosztów zastępstwa adwokackiego w stawce zwiększonej o 4 – krotność stawki wynikającej w § 6 pkt 2 w/ w Rozporządzenia, a nadto na rzecz każdego z pozwanych, a nie jedną opłatę łącznie na rzecz dwóch pozwanych.

Wskazując na powyższe pozwani wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na ich rzecz kwoty po 737 zł na rzecz każdego z pozwanych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego oraz o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej jak i zażalenie pozwanych podlegały oddaleniu w całości.

Zaskarżony wyrok odpowiadał prawu, jakkolwiek u jego podstaw winny były leżeć inne motywy, aniżeli wskazane przez Sąd I instancji.

Sąd meriti przyjął, że roszczenie podlegało oddaleniu, albowiem nie zostało udowodnione. Tymczasem w ocenie Sądu II instancji żądanie należało oddalić, albowiem nie została wykazana szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy wydatkiem poniesionym na opinię geodety a zdarzeniem związanym z przekroczeniem granicy działki.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynikało, że pozwani prawdopodobnie przy wznoszeniu budowli bądź muru oporowego przekroczyli granicę działek, wkraczając tym samym na nieruchomość strony powodowej. Będąc przekonaną o tym fakcie strona powodowa zleciła zatem bez konsultacji z pozwanymi sporządzenie opinii przez geodetę B. D. na podstawie samodzielnie zawartej z nią umowy. W tym stanie rzeczy Sąd Odwoławczy nie znalazł podstaw nie tylko do przypisania winy pozwanym w spowodowaniu szkody, ale także i innej podstawy do obciążenia pozwanych kosztami sporządzenia prywatnej opinii, wynikających czy to z odpowiedzialności deliktowej czy kontraktowej (art. 415 k.c. i art. 471 k.c.). W tym wypadku okoliczność sporządzenia opinii co do zasady nie była szkodą, która pozostawałaby w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem związanym z przekroczeniem granicy. Natomiast była wyłącznie zobowiązaniem strony powodowej do zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę. Powództwo zatem, istotnie, podlegało oddaleniu, jako nieuzasadnione.

Tymczasem o ile strona powodowa uważała, że granica nieruchomości została przekroczona mogła wystąpić z żądaniem o wydanie części nieruchomości i w tym postępowaniu ustalić przebieg granicy, co wiązałoby się z obciążeniem pozwanych kosztami za sporządzenie opinii geodezyjnej na rzecz strony powodowej. Niezależnie od tego, jeżeli strona powodowa twierdziła, że granica nieruchomości przebiega w inny sposób, aniżeli ujawniony w ternie mogła również zainicjować postępowanie rozgraniczeniowe, w ramach którego także istniałaby możliwość obciążenia strony przeciwnej kosztami opinii geodezyjnej.

Odnosząc się natomiast do zażalenia pozwanych na rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu uznać należało, że było ono nieuzasadnione.

Przede wszystkim zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sadu Najwyższego, okoliczność, że w tej samej sprawie występowało dwoje pozwanych reprezentowanych przez jednego pełnomocnika, którzy udzielili odrębnych

pełnomocnictw, nie uzasadnia zasądzenia na rzecz każdego z powodów oddzielnie kosztów zastępstwa adwokackiego (vide np. postan. SN z dnia 12 lipca 1980 r., II Cz 79/08, OSNCP 1981/2-3/37).

Brak był również podstaw do zasądzenia wynagrodzenia w wysokości 4 – krotnej stawki minimalnej, która ostatecznie była niewiele mniejsza od wartości przedmiotu sporu, która wynosiła 976 zł. Uwzględniając zatem przedmiot niniejszej sprawy oraz niewielki nakład pracy pełnomocnika pozwanych Sąd Odwoławczy ocenił, że brak było podstaw do zasądzenia wielokrotności stawki minimalnej wynagrodzenia, zgodnie z § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W ocenie Sądu zasądzone przez Sąd I instancji w wysokości 180 zł, stanowiące około 20% dochodzonego roszczenia, odpowiadało nakładowi pracy adwokata i charakterowi sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy z mocy art. 385 k.p.c. apelacją strony powodowej oddalił oraz na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie pozwanych.

O kosztach procesu w instancji odwoławczej orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. mając na uwadze, że strona powodowa utrzymała się przy swoim żądaniu oddalenia zażalenia pozwanych w całości i poniosła koszty zastępstwa procesowego w wysokości 60 zł, zaś pozwani także w całości utrzymali się przy swoim żądaniu oddalenia apelacji i ponieśli koszty zastępstwa w kwocie 90 zł.